

kunde opstille, thi den praktiske Følge vilde være, navnlig overfor de jordløse Huse, at det Lar, hvori Eftersynet skulde foregaa, bleve de vedkommende Bygninger pubde op, man lagde nyt Lag paa dem o. f. v. og fik i det Hele taget Huset til at se bedre ud, end ellers var Tilfældet. De vedkommende Giere kunde jo nemlig i Forveien regne ud, hvilket Lar Synet skulde komme, og saa kunde de tilsyneladende have deres Sager i god Stand. Hvad Huse med Jord angaar, da kan det jo ogsaa uden Vanstielighed lade sig tænke, at man for Eftersynets Skyld kunde pubde noget op i Haven, sætte et Frugttræ hist og et Bed Urter der, uden at der dog var sket nogen virkelig Vedligeholdelse. Jeg tror altsaa, at disse Forslag, som jeg antager ere stillede for at virke for Sikkerhedens Forsøgelse, tvertimod ville føre til, at Sikkerheden formindstes. De periodiske Synsforretninger ere efter min Mening meget ubelbige, og jeg tror, at Forslaget, som det er vedtaget i det andet Thing, er langt heldigere. Følge § 4 k. vil jo nemlig Indenrigsministeren til enhver Tid kunne undersøge den hele Forænings Forhold, altsaa ogsaa Forholdet med Panterne. Da jeg saaledes mener, at de Herrers Forslag ville virke i modsat Retning af, hvad de tilstræbe, maa jeg paa det Bestemteste fraraade, at de blive vedtagne, og det glæder mig, at den ærede Minister allerede har udtalt sig i denne Retning. De fleste saavel praktisk som theoretisk udviklede Mænd ville vistnok være enige med mig i denne Opfattelse, og jeg skal derfor ikke videre forsøge denne Sag, da jeg i det Hele kan slutte mig til de Udtalelser, som ere fremkomne fra den Side, hvortil jeg hører, og navnlig til de Udtalelser, som ere fremkomne fra det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgtreds. Jeg tror, at Stillingen er saaledes i dette Thing, at de, som ere Benner af Forslagets Rante, nødvendig vilde berede det Vanskeligheder, men ville støtte den ærede Indenrigsminister til Opnaelsen af det, han tror at kunne gennemføre. Naturligvis kan der være Enkeltheder, som vi kunde ønske forandrede, men det er jo ikke altid saa heldigt, at man kan opnaa det Bedste; man maa da tage til Takke med det Næstbedste. Jeg skal indrømme, at skulde jeg have afgjort, hvorledes Forslaget skulde se ud, vilde jeg langt hellere have 5,000 Kr. fremfor de 4,000, og ligeledes vilde jeg hellere have haat, at de jordløse Huse ikke havde været tagne med; men jeg høier mig for, hvad Folkethinget bestemmer, og tager med Glæde det Næstbedste. Jeg tror, at, kunne vi faae gennemført Loven med de 4,000 Kr., have vi faaet en Lov, som kan virke heldigt og til Gavn for Mange. Efter min Anstuelse er der stor Trang til Loven i alt Fald for Sjællands Vedkommende, og maaste er det Samme Tilfældet for Dernes.

Stenbæk: Jeg har bedet om Ordet for ganske kortelig at anbefale Vædringsforslaget under Nr. 12 til § 4. Det gaar ud paa at forsøge den saa meget omtalte Sum af 2,500 Kr. til 5,000. Det er min Mening, at det er et godt Forslag, og jeg vil sætte megen Pris paa, at det vedtages. Foreløbig har jeg det Naab, at det skal kunne lykkes. Jeg skulde mene, at de Fleste ville gaa til 5,000 Kr., og jeg fik det Indtryk af den ærede Ministers Udtalelse, at heller ikke han er stærkt derimod. Det lyder i vore Dage meget stærkt ud over Folkene: Hvad skal der gøres for de Smaa i Landet? Det er efter min Mening af overordentlig stor Betydning, naar vi svare paa dette Spørgsmaal, at vi da svare ret. Der kan gives mange Svar, og derfor staa vi ofte i Rigsdagen overfor Spørgsmaalet, og vi staa ogsaa overfor Spørgsmaalet ved denne Leilighed. Et Svar lyder saaledes: Lad os hjælpe saa mange som muligt af vore Smaafolk til selv at eie deres Hjem, og dette Forslag slutter sig til dette Svar. Men der er et andet Svar, jeg grumme gjerne vilde, at dette Forslag ogsaa skulde slutte sig til, og det er det, at Husmænd med 3—4—5 Aar. Land skulde helst sættes istand til at dyrke deres Jord mere havemæssig, saaledes at de kunde helt eller dog tildeels leve af deres Jordlod; da vilde disse Memesser blive mere lykkelige, mere selvstændige og give Plads paa Arbeidsmarkedet for andre mindre heldig Stillede. Det er et rigtigt og godt Svar, men skal en Husmand drive sin Jord paa den Maade, skal han helst være Selveier. En Leie- eller Fæstehusmand gaar nødvendig til den Bekostning, der er forbunden med at faae sin Jord sat i den Skik. Men skal Husmanden være Selveier, skal han gjøre Laan; det skulle da faagodt som alle. Hvor skal han gaa hen? Hos Enkeltmand faar han det vanskeligt; denne vil sige: Jeg kan gjøre det i Diebløkket men om kort Tid skal jeg selv bruge mine Penge; jeg sætter Dig da i Forlegenhed, gaa derfor hellere til Kasserne. Men Kasserne ville helst laane større Summer ud, de holde ikke ret meget af at laane Penge ud i Smaasummer, og der staa da Manden. Derfor er Grundtanken, hvorpaa dette Lovforslag hviler, god, men vi maa høre op end til 2,500 Kr.; thi blive vi staaende ved denne Sum, ere vi langt fra at hjælpe dem, jeg her nævnte. Gaa vi derimod op til 5,000 Kr., kunne vi i alt Fald hjælpe en hel Del af dem. Med disse faa Ord skal jeg varmt anbefale denne omtalte Vædring.

Roch: Jeg takker den ærede Minister, fordi han dog i alt Fald vil anerkende, at min ærede Medforslagsstiller og jeg ved at stille Vædringsforslagene under Nr. 17 og 18 have vist en god Villie til at bringe Noget ud af dette Lovforslag. Men paa den anden Side beklager jeg rigtignok,